

Annona Nova IX.

A Kerényi Károly Szakkollégium évkönyve

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar
Kerényi Károly Szakkollégium
Pécs, 2018

Szakmai lektorok:

Bandi Szabolcs, Csibi Norbert, Fedeles Tamás, Jóri Anna,
Kárpáti András, Kisantal Tamás, Antonio Domingo Lilón,
Pete Krisztián, Polyák Petra, Szabó Veronika, Takáts József

A kiadvány a *Nemzeti Tehetség Program* támogatásával jött létre
NTP-SZKOLL – 17-0071

Felelős kiadó:
András Csaba

Szerkesztők:
Fenyő Dániel, Rétfalvi P. Zsófia

Olvasószerkesztők:
Endródi Edina, Nagy Tamás,
P. Simon Attila, Várdai Levente

Borítóterv és tördelés:
Kiss Tibor Noé

Nyomdai előkészítés és kivitelezés:
Virágmandula Kft.

ISSN: 2061-4926

© A szerzők, 2018
© A szerkesztők, 2018

Minden jog fenntartva.

Borítófotó:

David Eccher / Flickr / <https://www.flickr.com/photos/davideccher/9589731219>

Tartalomjegyzék

Szatmári Áron: Előszó	7
Árvai Attila: Quine és Sartre a megismerésről	11
Csapó Gyöngyvér: A Sötét Triád és a mentalizáció kapcsolatának vizsgálata	21
Endrődi Edina: Vélekedések az 1765-ös bélyegtörvényről bostoni patrióta újságokban	35
Flach Richárd: Bevezetés a nem-szuicidális önsértés jelenségébe	49
Horváth Klaudia: Szerelmi kényszervarázslat papiruszon és varázsgemmákon	65
Karácsonyi Krisztina: A komplex és az egyszerű esemény jelentésű magyar deverbális főnevek szintaktikai szerkezete	73
Kocsis Árpád: Fecsegések <i>Coetsee és a depresszió</i>	89
Mogyorósi Renátó: Visegrád – a háború és a béke kongresszusa	99
Nagy Tamás: A társas identitás nyelvi megjelenése magyar nyelvű zenei blogok posztjaiban a többes szám első személyű, kijelentő módú igei személyragokat tekintve	113
Ónya Balázs: A nemlétező enigmák nyomában – Altrichter Ferenc Wittgenstein értelmezésének bírálata	127
Radnai Dániel: Realizmus-képzetek a Mikszáth-recepcióban (1887–1945)	139
Simor Kamilla: A komplex struktúra és a plaszticitás problémája <i>A lé meg a Lolában</i>	153
Sipos Balázs: A Pécsi Orvostudományi Egyetem épületfejlesztési koncepciói 1947 és 1959 között	165
Szántó Ákos: A <i>Népszabadság</i> és a <i>New York Times</i> hidegháborús beszámolóinak összehasonlítása a nicaraguai forradalom 1978 és 1979 közötti eseményeinek példáján keresztül	177
Takács Barbara: Varázsgyűrű a sikerért <i>Egy graeco-egyiptomi mágikus rituálé</i> (<i>PGM XII. 270-350</i>)	191
Boszoki Petra: Laudáció Kiss Andrea Kriszta szövege elé	203
Kiss Andrea Kriszta: Jókai Mór nőábrázolása <i>Milyenek a nők?</i> című novelláskötetében	203
A Kerényi Károly Szakkollégium tagjai a 2016/2017-es és a 2017/2018-as tanévben	216
A Kerényi Károly Szakkollégium mentorai a 2016/2017-es és a 2017/2018-as tanévben	216

Szántó Ákos a Pécsi Tudományegyetem Földtudományok Doktori Iskola doktorandusza. 1992-ben született Sopronban. Középiskolai tanulmányait a kapuvári Felsőbüki Nagy Pál Gimnáziumban végezte. Egyetemi tanulmányait 2011-ben kezdte meg a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. 2014-ben szerezte meg Történelem BA szakos, 2017-ben pedig Történelem MA szakos diplomáját. Eddigi kutatásai során Iberoamerika modernkori történetével foglalkozott részletesebben. Kutatási eredményeit több, hazai és külföldi konferencián is bemutatta. A 2014/2015-ös tanév tavaszi félévét a spanyolországi Universidad de La Coruña egyetemen töltötte Erasmus+ ösztöndíjasként.

SZÁNTÓ ÁKOS

A Népszabadság és a *New York Times* hidegháborús beszámolóinak összehasonlítása a nicaraguai forradalom 1978 és 1979 közötti eseményeinek példáján keresztül

Bevezetés

A nicaraguai forradalom utolsó szakasza 1978. január 10-én tört ki, amikor meggyilkolták Pedro Chamorro, nicaraguai ellenzéki laptulajdonost. A Somoza-rezsim elleni harc egészen 1979. július 19-ig tartott, amikor a Sandinista Nemzeti Felszabadítási Front vezette felkelők elfoglalták az ország fővárosát, Managuát.¹ Ez az esemény élénk érdeklődésre tartott számot a világsajtó részéről. Egyaránt fontosnak tartotta bemutatni olvasóinak mind az amerikai *New York Times*, mind a magyar *Népszabadság*. A két lap azonban meglehetősen eltérő módon mutatta be a forradalmat, amelynek vizsgálata fontos felismerésekhez vezethet el bennünket.

A két lap Nicaraguáról tudósító, 1978. január 11. és 1979. július 22. között megjelent cikkeinek elemzésével arra teszek kísérletet, hogy összehasonlítsam a *Népszabadság* és a *New York Times* hidegháború korabeli tudósításait. A két napilapot nem csak egy kontinens választotta el egymástól, de két különböző hatalmi tömb része is volt. Mindkét lapot meghatározta az adott ország sajtójá-

1 ANDERLE Ádám: *Latin-Amerika története*, Pannonica, 1998, 155–156.

nak helyzete. A különbségek illusztrálására röviden bemutatom a két lap helyzetét, amely a nicaraguai forradalom időszakában jellemezte őket. Ezt követően rátérek a cikkek statisztikai elemzésére, amelynek segítségével a két napilap beszámolóinak jellegeről több fontosabb információt is nyerhetünk, és a hidegháború idejének eltérő sajtóviszonyai is jól kirajzolódnak.

A New York Times

A *New York Times* című napilap a mai napig az egyik legismertebb, legtekintélyesebb, politikailag egyik legbefolyásosabb amerikai napilap. A hidegháború idején is fontos szerepet töltött be az amerikai társadalom véleményének formálásában. A lapot még 1851-ben alapították. Korszakunkban naponta egy millió példányszámban jelent meg New Yorkban és környékén. A napilap liberális, és demokrata párti újságnak mondható, az amerikai társadalom e csoportja körében örvendett nagy népszerűségnek, de nagy hatással volt a közvélemény szélesebb rétegire is.²

A *New York Times* jelentőségének megértéséhez kívánt támpontot adni egy – a lap korábbi főszerkesztőjével – Abe Rosenthal, készített interjú. Rosenthal a következőképp mutatta be a napilap jelentőségét: „Theodore White, aki több izgalmas könyvet írt az elnökválasztásokról, egyszer úgy jellemezte a *New York Times* hatalmát és befolyását, hogy ha valaki Bostontól Washingtonig fölhív bárkit ezen az úgynevezett északkeleti korridoron, akkor abban a tudatban beszélget vele, hogy mindketten olvasták az aznapi Times-ot. (...) Igazi erősségünk tehát a közönség, amely befolyásos és amelyet befolyásolunk”³ Emellett, fontosnak tartotta kiemelni, hogy „a híreket nem politizáljuk át, tudósításainkban nem foglalunk állást, mindenről tisztességesen, kiegyensúlyozottan próbálunk beszámolni.”⁴

A *New York Times* jelentőségét jól megfoghatjuk az újságírás egyik legfontosabb tényezőjénél, a publicisztikák írásánál. A lapnál dolgozó publicisták rovatonként körülbelül 15, jól felkészült, széles látókörrel rendelkező munkatárs dolgozik. Egy-egy fő egy

2 GALLYAS Ferenc – FÜLÖP Géza: *Mit kell tudni a világ sajtójáról?*, Kossuth, Budapest, 1972, 202.

3 BOLGÁR György: *A New York Times-Sztori*, Fortuna, Budapest, 1994, 23.

4 Uo., 23.

héten 1-2 kommentárt készít el, ezek azonban nem az ő nevük alatt jelennek meg, hanem az egész szerkesztőség álláspontját mutatják be. A szerkesztő feladata, hogy tanácsokkal lássa el a szerzőket, valamint korrektúrázza írásait. A szerkesztőségen belüli vitákat a szerkesztőségi értekezleteken folytatják le. Így alakítanak ki a szerzők egyetlen közös véleményét, amely tükrözi az egész szerkesztőség véleményét. A véleménnyel ellentétes álláspontot képviselő publicistát nem kényszerítik a közös álláspont megírására, a feladatot bármikor átadhatja egyik kollégájának. Egy-egy témáról több, gyakran ellentmondó cikket írnak, hogy így még szélesebb képet adhassanak az olvasóknak.⁵

A Népszabadság

A Kádár-korszak legjelentősebb napilapja a *Népszabadság* volt, amely az Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának lapjaként működött.⁶ A lap jogelődje, a *Szabad Nép* az ötvenes években a legjelentősebb napilap volt, amely a sajtó igazodási pontjának számított. A Kádár-korszakban megszűnt a lapnak ez a szerepe, bár még mindig a legjelentősebb napilapnak számított. A *Népszabadság* a korszakban egyszerre töltötte be a pártlap, és a néplap szerepét. Ebből kifolyólag a napilap feladata az volt, hogy „számoljon be a pártélet eseményeiről, adjon segítséget a pártvezeték tevékenységéhez, orientálja, vértesse fel érvekkel a párttagokat, miközben a széles tömegeket is lássa el a közélet kérdéseinek megfelelő értelmezéséhez szükséges információkkal.”⁷

Az 1956-os forradalmat követően a *Népszabadság* szerkesztőségében sor került a szerkesztőségi felelősség elvének bevezetésére. Ennek köszönhetően a közvetlen pártirányítás mellett megjelent a közvetett is, és ennek a kettőnek a keveredése jellemezte a lapot a Kádár-korszakban. A lapot igyekeztek olvasmányossá, élvezhetővé tenni. Ennek érdekében, az újságírók törekedtek a sporttal, a tudományokkal, a kultúrával, és a hétköznapi élettel kapcsolatos írások színvonalának megemelésére. A lap fontos eleme volt

5 DOMOKOS Lajos: *Press. A nyomtatott és az elektronikus újságírás elmélete, gyakorlata*, Teleschola, Budapest, 2002, 280–281.

6 KÓKAY György – BUZINKAY Géza – MURÁNYI Gábor: *A magyar sajtó története*, Budapest, é. n. 213.

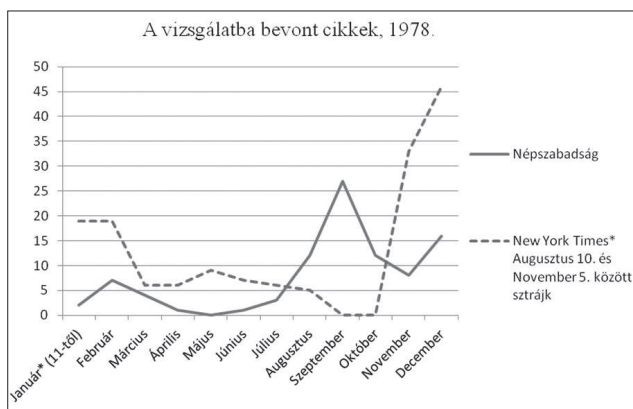
7 TAKÁCS Róbert: *Politikai újságírás a Kádár-korban*, Napvilág, Budapest, 2012, 59.

továbbá, hogy igyekeztek a párton belüli különböző vélemények megjelenítésére, és kiegyensúlyozására. Ezáltal a lap sokkal fogyaszthatóbbá vált az olvasóközönség számára.⁸

A *Népszabadság* jelentőségét az is nagymértékben megnövelte, hogy példányszám tekintetében szinte domináns helyzetben volt a többi napilaphoz képest. Az 1960-as évek közepétől, egészen a rendszerváltásig napi 700 ezer példányban jelent meg. Azonos ár mellett, a lap terjedelme is nagyobb volt, mint a többi magyarországi napilapé.⁹

A nicaraguai forradalomra vonatkozó cikkek elemzése

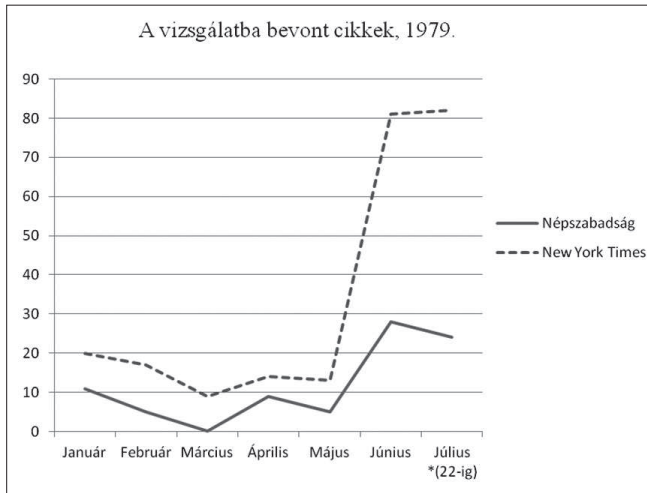
A nicaraguai forradalom témakörében 1978. január 11. és 1979. július 22. között a *Népszabadság*ban 176 cikk, a *New York Times*-ben 392 cikk jelent meg. Utóbbi lappal kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy 1978. augusztus 10 és 1978. november 5 között sztrájk miatt nem jelent meg, így ebben az időszakban nem volt lehetőségem a cikkek vizsgálatára. A kiválasztott cikkek havi bontásban való vizsgálata segítségével jól nyomon tudjuk követni a forradalom intenzitását is.

1. ábra: A két lap vizsgált cikkeinek száma 1978-ban (Forrás: saját kutatás)

8 RÉVÉSZ Sándor: „A puskák után”, in: *Lapzártá. A Népszabadság-sztori* (szerk.: MIKLÓS Gábor – N. KÓSA Judit – KELEN Károly), Noran Libro, Budapest, 2016, 21–23.

9 TAKÁCS: *Politikai újságírás... i. m.*, 63.

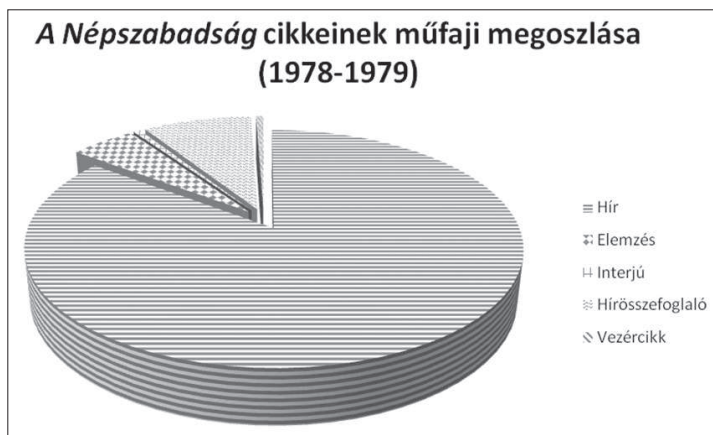
2. ábra: A két lap vizsgált cikkeinek száma 1979-ben (Forrás: saját kutatás)

A grafikonokból jól látható, hogy a cikkek számában a *New York Times* többszörösen felülmúlta a *Népszabadságot*. Csak az 1978-as év nyarának közepén kezdi a *Népszabadságot* jobban érdekelni az esemény. Ezt követően egészen novemberig több cikk jelenik meg a magyar napilapban, aminek az oka a fentebb jelzett sztrájk a *New York Times* szerkesztőségében. A témába vágó cikkek számában a novemberi és a decemberi hónapban történik nagy arányváltás a *New York Times* javára. A következő évben ez a különbség, egészen júniusig csökkent. Ekkor a harcok intenzitása is kisebb volt, melynek fő oka az volt, hogy az ellenzéki szervezetek igyekeztek szövetségre lépni egymással és megszervezni a Somoza-rezim elleni végső támadást.¹⁰ Csak május végétől irányult ismét mindkét lap figyelme nagyobb mértékben a nicaraguai eseményekre. Ekkor mindkét napilap témába vágó cikkei megsokszorozódtak, ám a *New York Times* sokkal több cikkében foglalkozik az eseménnyel, és a lapok közötti terjedelmi különbségek ismét, jól kivehetően megnyilvánulnak. Az amerikai napilap június és július folyamán is több mint 80 cikkben foglalkozik a nicaraguai történésekkel.

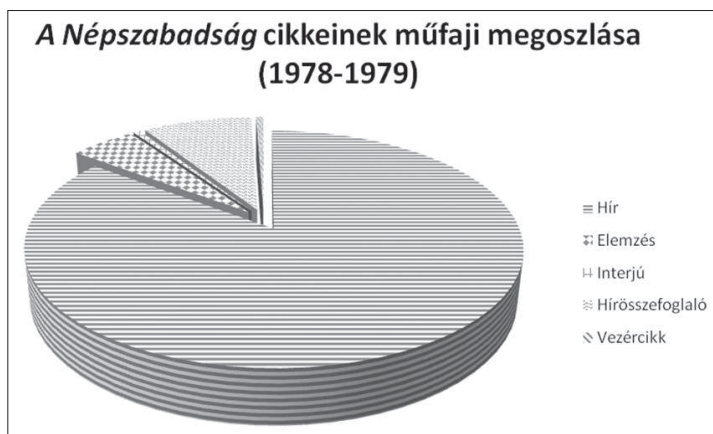
A nagymértékű különbségnek több oka lehetséges. Az első, és talán legkézenfekvőbb az lehet, hogy a *New York Times* terjedelme

¹⁰ SÖLYOM Antal: *Nicaragua*, KISZ KB, 1984, 20.

többszöröse a *Népszabadság*énak. Az amerikai lap átlagosan 100 oldalon jelenik meg, és vasárnaponként több melléklettel is bővül az újság.¹¹

3. ábra: A Népszabadság cikkeinek műfaji megoszlása (1978–1979)
(Forrás: saját kutatás)

4. ábra: A New York Times cikkeinek műfaji megoszlása (1978–1979)
(Forrás: saját kutatás)

11 BOLGÁR: *A New York Times-Sztori*, i. m., 5.

Az amerikai lap emellett több rovattal is rendelkezik,¹² ezért sokkal több műfajban születhettek írások a nicaraguai forradalomról. A fenti grafikon a cikkek műfaj szerinti megoszlását ábrázolja. Jól látható, hogy a *Népszabadság* cikkei körében lényegesen egyoldalúbb képet mutat a műfaji megoszlás. Az írások nagy része hír, emellett néhány elemzés – főként Árkus István foglalkozott a témával – és hírösszefoglaló található. Egy-egy vezércikk, és interjú is gazdagítja a beszámolók sorát. Vida Péter vezércikkében a forradalom győzelméhez közeledve visszatekint a nicaraguai forradalom előzményeire, valamint az „imperialista koncepció” kudarcáról elmélkedik, és hivatkozik a *New York Times* egyik cikkére, amely a dominóeffektustól tart Közép-Amerikában. Őva int attól, hogy az olvasók biztosra vegyék a felkelők győzelmét, és az esetleges katonai intervenciók lehetőségére hívja fel a figyelmet.¹³ A forradalom győzelme után egy interjút közölt a *Népszabadság*, amelyben a Hondurasi Kommunista Párt küldöttjeivel, Rigoberto Padillával és Longino Becerrával beszélgetett az újságíró. Ebben az interjúban Somoza bukását az amerikai imperializmus vereségeként értelmezik, valamint jelentős lépésnek tekintik abban a küzdelemben, „amelyet a latin-amerikai néptömegek vívnak az észak-amerikai imperializmus több évtizedes uralma ellen.”¹⁴ E két különböző műfajú írásban a közös pont az imperializmus vereségének hangoztatása, amelyet gyakran alkalmazott a lap.

Ezzel szemben a *New York Times* lényegesen több műfajjal dolgozik, sőt még olyanokkal is, amelyeket csak az egyéb kategóriába sikerült besorolni. A hírek ebben a lapban is többségben vannak, arányuk azonban csekélyebb, és a többi műfajnak is teret engednek. A *Népszabadsággal* ellentétben, az olvasóknak visszajelzésre is lehetőségük nyílt. Érdekesség, hogy több nicaraguai személy is írt a *New York Times*-nak ilyen típusú levelet. Köztük volt maga Anastasio Somoza is, aki levelében igyekszik mentesíteni magát, és lemosni magáról a diktátori megítélést. Például a meggyilkolt Pedro Chamorro ellene irányuló kritikáival igyekszik bizonyítani országá demokratikus berendezkedését. Mint megjegyezte, „az a tény, hogy beszélhettem, és írhatott ellenem, mutatja meg a politikai rendszerünk életképességét.”¹⁵ Ezzel szemben, egy másik

12 BOLGÁR: *A New York Times-Sztori*, i. m., 5.

13 NÉPSZABADSÁG 1979. 07. 17. 1.

14 NÉPSZABADSÁG 1979. 07. 20. 4.

15 NEW YORK TIMES 1978. 03. 01. 21.

levélben Chamorro fia, a *La Prensa* napilap igazgatója teljesen el-
lentétes képet fest Nicaragua korabeli helyzetéről.¹⁶

Hivatalos szervek, illetve néhány magánszemély közleményét is közölte a lap, köztük Jimmy Carter amerikai elnök sajtótájékoztatóit.¹⁷ Érdekes életrajzi írásokat is közölt az újság többek között Anastasio Somozáról.¹⁸ Két esszé is megjelent a lapban a nicaraguai történésekkel összefüggésben William Safire tollából. Ebben az eszmefuttatásban ironikusan próbálja megjósolni, hogy mi lesz az 1979-es év legfontosabb híre. Az egyik pontban lehetséges eshetőségként mutatja be, miszerint kubai egységek fogják megsegiteni a nicaraguai „kommunista lázadókat”, és az Egyesült Államok csak gyenge tiltakozásra lesz képes az Amerikai Államok Szervezetében.¹⁹ Az egyéb kategóriákban szerepelnek képek rövid kommentárokkal, például egy sikertelen bankrablásról,²⁰ egy, a nicaraguai forradalomról szóló dokumentumfilm beharangozójáról,²¹ egy megemlékezés a Nicaraguában meggyilkolt amerikai újságíróról,²² illetve egy turisztikai ajánló is a Dominikai Köztársaságba, amelyben szó esik a Somoza-rezsimről is.²³

Összességében megállapítható, hogy a *New York Times* újságíróinak sokkal nagyobb mozgásterük volt, mivel nem álltak az állami propaganda szolgálatában, ellentétben a *Népszabadsággal*.²⁴ Az újságírói kultúra is sokkal fejlettebb volt az Egyesült Államokban, és ez természetesen a *New York Times*-nál dolgozó újságírókra is igaz volt.²⁵ Ezt bizonyítja a *New York Times* grafikonján szereplő szélesebb műfaji repertoár is.

16 NEW YORK TIMES 1978. 04. 11. 36.

17 Példaként lásd: NEW YORK TIMES 1978. 12. 07. 12.

18 NEW YORK TIMES 1978. 05. 31. 56.

19 NEW YORK TIMES 1979. 01. 01. 17.

20 NEW YORK TIMES 1979. 03. 25. 3.

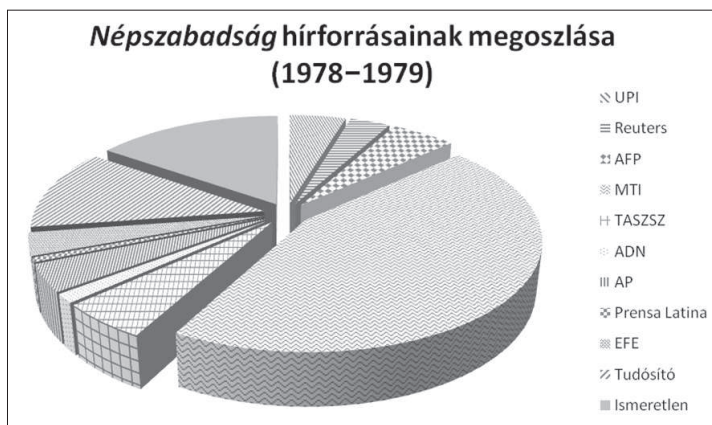
21 NEW YORK TIMES 1978. 12. 17. 99.

22 NEW YORK TIMES 1979. 06. 29. 15.

23 NEW YORK TIMES 1979. 03. 11. 430, 458.

24 DOMOKOS: *Press...*, i. m., 88–89.

25 Uo., 280–281.

5. ábra: A Népszabadság hírforrásainak megoszlása (1978–1979)
(Forrás: saját kutatás)

A fenti grafikonokon a legfontosabb műfaj, a hírek forrásainak megoszlását láthatjuk. A következőkben ezeken a hírügynökségeknél a korabeli állapotát mutatom be röviden. Az Amerikai Egyesült Államokból két hírügynökség híreit is felhasználta a *Népszabadság*. A *United Press International (UPI)* New York egyik legnagyobb hírügynöksége, amely a világ több mint hatvan országát látta el hírekkel.²⁶ A cég legnagyobb vetélytársa a szintén New Yorkban székelő *Associated Press (AP)*, amely a legnagyobb szövetkezeti alapon működő hírügynökség volt a hetvenes években, és több ezer újság vette igénybe a cég hírszolgáltatását.²⁷ Az angol *Reuters*, a legjelentősebb brit hírügynökség, amely a hírek széles spektrumát, mint a kereskedelmi, a gazdasági, és a tőzsdei hírek közvetíti több mint száz országba.²⁸ A *Magyar Távirati Iroda (MTI)* még a 19. század második felében jött létre, mint magánvállalat. Az első világháború után a magyar állam befolyása alá került. Kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik, egyik fő feladata a korszakban – és ma is – a külföldi hírek beszerzése. Ezek nagy részét más hírügynökségektől és rádióállomásoktól szerezte, de több tudósítót is alkalmazott, 1971-ben 11 főt.²⁹ A kubai *Prensa*

26 GALLYAS – FÜLÖP: *Mit kell tudni a világ sajtójáról?* i. m., 1972, 60.

27 Uo., 57.

28 Uo., 58.

29 Uo., 276–278.

Latina egyidős a kubai forradalommal, mivel 1959-ben alapították. A hírügynökség a szocialista propaganda legfontosabb képviselője volt az amerikai kontinensen.³⁰ A spanyol *EFE*, a francoista Spanyolország hírügynöksége volt.³¹ Az *Agence France-Presse (AFP)*, a 19. század első felében alakult, és a legjelentősebb francia hírügynökség. A világ több mint száz országába juttat el híreket több száz tudósító dolgozik az ügynökségnek.³² A szovjet *Telegrafnoye agentstvo svazi i soobshcheniya (TASZSZ)* az 1920-as években alakult, és a Szovjetunió legjelentősebb hírügynöksége volt, melynek szolgáltatásait a szocialista tömb országainak lapjai is gyakran igénybe vették.³³ A kelet-német *Allgemeiner Deutscher Nachrichtendienst (ADN)* 1946-ban Berlinben jött létre. A Német Demokratikus Köztársaság hivatalos hírügynökségként tevékenykedett.³⁴

A fenti táblázatból jól érzékelhető, hogy a *Népszabadság* sokkal több hírügynökségre támaszkodik cikkeinek megírása során. A felsorolásból az is látható, hogy az ügynökségek között egyaránt megtalálhatjuk a szocialista országok hírügynökségeit, valamint a nyugat-európai, és az észak-amerikai hírügynökségeket is. A *Népszabadság* – nem túl meglepő módon – a legtöbb hírt a *Magyar Távirati Irodától* vette át. A hírek közel fele származik innen. Szembetűnő, hogy a hírek egy jelentős részének nem jelölték meg a forrását. Fontos volt még a *TASZSZ* és az *AFP* hírügynökség is, de a többi cégtől kevesebb hírt vett át a *Népszabadság*. Érdekesnek tűnhet, hogy a lap nem kizárólag a szocialista országoktól vette a hírforrásokat, hanem olyan állam hírügynökségétől is, mint Franco Spanyolországa.

A <i>Népszabadság</i> tudósítóinak cikkei ¹	
Név	Cikkek száma
Ortutay- Lovas Gyula	10
Árkus István	1
Szabó L. István	1
Ismeretlen	6

1. táblázat: A *Népszabadság* tudósítóinak cikkei (1978–1979)
(Forrás: saját kutatás)

30 Uo., 213.

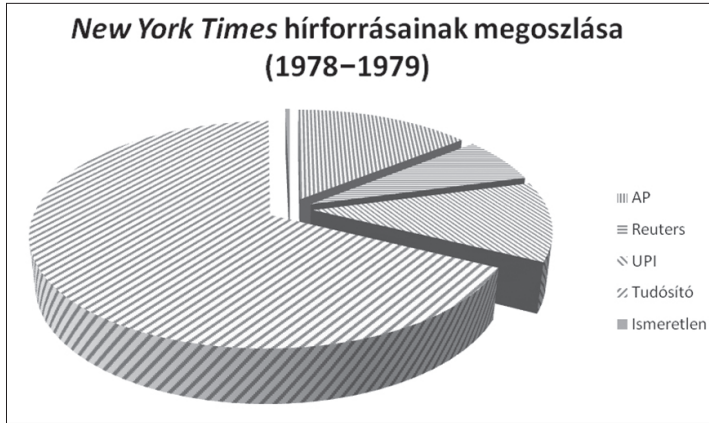
31 Uo., 124.

32 Uo., 56–57.

33 Uo., 58–60.

34 Uo., 112.

A hírügynökségek mellett, csak kevés hír támaszkodott a lap tudósítóira, a *New York Times* gyakorlatával ellentétben. Főként a havannai tudósító szállította a híreket. Csak a washingtoni politikai döntések Nicaraguára gyakorolt hatása miatt tudósíthatott egy alkalommal a *Népszabadság* washingtoni tudósítója. A napilap tudósítói közül három fő szerepel név szerint is. Hat cikknél nem volt név szerint megnevezve a tudósító. A legtöbb Ortutay-Lovas Gyula nevéhez fűződik, valamint Árkus István – aki inkább elemzéseket írt a nicaraguai forradalomról – is jegyzett két tudósítást. Ők ketten tudósítottak Havannából, míg Szabó L. István, a lap washingtoni riportere volt.

7. ábra: A *New York Times* hírforrásainak megoszlása (1978–1979)
(Forrás: saját kutatás)

Ezzel szemben a *New York Times* csak három, angolszász hírügynökség (UPI, AP, Reuters) híreire támaszkodott. A *Népszabadság* ellentétben egyáltalán nem használta fel a szocialista országok ügynökségeinek forrásait. A hírek nagyobbik részét saját tudósítóitól szerezte be, amelyet a *New York Times* a hatalmas apparátusának köszönhetett.³⁵

35 BOLGÁR: *A New York Times-Sztori*, i. m., 1994, 5.

A New York Times tudósítóinak cikkei (1978–1979)²	
Név	Cikkek száma
Alan Riding	86
Graham Hovey	19
Warren Hoge	19
Bernard Gwertzman	4
Juan de Onis	4
George Vecsey	4
Wayne King	3
Richard Burt	3
Martin Tolchin	2
Barbara Slavin – Rosane Klass	2
Terence Smith	2
Kenneth Briggs	1
Linda Charlton	1
Dena Kleiman	1
Adam Clymer	1
David M. Sloan	1
Steven R. Weisman	1
William E. Farrel	1
Flora Lewis	1
Steven V. Roberts	1
George Volsky	1
Miles Wortman	1
Philiph Shabecoff	1
James Feran	1
Anthony Lewis	1
Judith Miller	1
Walter H. Waggoner	1
Craig R. Whitney	1
Ismeretlen	27

2. táblázat: A New York Times tudósítóinak cikkei (1978–1979)

(Forrás: saját kutatás)

A fenti táblázat adatai alapján megállapítható, hogy a napilap rengeteg tudósítót alkalmazott, ennek köszönhetően a nicaraguai forradalom eseményeit több nézőpontból tudták bemutatni. A tudósítók több városban is tevékenykedtek. Közülük a legjelentősebb Alan Riding volt, aki Nicaraguában, főként fővárosában, Managuában tevékenykedett. Mivel az események középpontjában dolgozott, így a nicaraguai forradalomról is ő tudósított a leg-

gyakrabban, összesen 86 alkalommal. Mellette, jelentős arányban van jelen Graham Hovey és Warren Hoge, akik 19-19 tudósítást nyújtottak a nicaraguai forradalommal összefüggésben. A többi tudósító lényegesen kisebb arányban képviseltette magát. Az ő tudósításaik főként csak érintőlegesen foglalkoztak a forradalommal. Ez azonban lehetővé tette a *New York Times* számára, hogy a forradalmat sokkal tágabb kontextusba helyezhesse, mint a *Népszabadság*. Ennek is köszönhető, hogy jóval tárgyilagosabb képet tudott festeni az eseményekről. A névvel ellátott tudósítások mellett, még 27 tudósítás jelent meg névtelenül.

Összegzés

Összefoglalásként megállapíthatjuk, hogy jelentős eltérések tapasztalhatóak a két lap tudósításai között. Számukat tekintve a *New York Times* nagyságrendekkel több cikkben foglalkozott a forradalom eseményeivel. Ennek egyik fő oka a *Népszabadság* jelentősen kisebb terjedelme volt. Ugyanakkor, a cikkek havi lebontása segítségével megállapítható, hogy a Nicaraguáról tudósító cikkek mindkét napilapban követik a forradalom intenzitásának alakulását. A cikkek műfajában is jelentős eltéréseket tapasztalhatunk. A *New York Times* lényegesen változatosabb műfajokban adott hírt a nicaraguai eseményekről, mivel az újságíróknak is nagyobb mozgásterük volt azáltal, hogy nem kellett megfelelniük az állami propaganda kívánalmainak. A hírek forrásainak vizsgálata kimutatta, hogy a *Népszabadság* több hírügynökségtől szerzett be információkat, amelyek között nyugati országok és szocialista államok hírügynökségeit is megtalálhatjuk. Tudósítói nem voltak a helyszínen, a legközelebbi Havannában volt. A híreknek csak csekély száma származik ezektől a riporterektől. Ezzel ellentétben, a *New York Times* csak három, angolszász hírügynökségtől szerzett információkat. A híreknek nagyobb része saját tudósítóitól származott. Sok tudósító írt a nicaraguai forradalomról, a helyszínről azonban csak néhányan, igaz ők nagyszámú hírt közöltek a lapban. A többi tudósító más kontextusban, érintőlegesen foglalkozott a témával, ennek köszönhetően a *New York Times* tágabb kontextust tudott nyújtani olvasóinak.